

UiO : **Fysisk institutt**

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Forelesning 13

Are Raklev

Ukens program

- **Tirsdag:** Harmonisk oscillator, del II. (Avsnitt 2.3.2 i Griffiths)
- **Fredag:** Fri partikkel, Spredningsproblemer. (Avsnitt 2.4 og 2.5 i Griffiths)
- **Gruppetimer:** Oblig 6 (om harmonisk oscillator) + Oppgave 2.14 fra Griffiths.
- **Kollokvium (mandag):** Enda mer Python kvantemekanikk.

Kort repetisjon

- Hvorfor “alt” egentlig er harmoniske oscillatorer.
 - I alle fall i nærheten av et potensialminimum.
- Andre episode i serien “*Løsninger av SL*”:
 - **Algebraisk metode.**
Innfører to nye (ikke-hermitiske) operatører

$$\hat{a}_+ = \frac{1}{\sqrt{2\hbar m\omega}} (-i\hat{p} + m\omega\hat{x}) \quad \hat{H} = \hbar\omega \left(\hat{a}_+ \hat{a}_- + \frac{1}{2} \right)$$

$$\hat{a}_- = \frac{1}{\sqrt{2\hbar m\omega}} (+i\hat{p} + m\omega\hat{x}) \quad [\hat{a}_-, \hat{a}_+] = 1$$

Kort repetisjon

- Hvorfor “alt” egentlig er harmoniske oscillatorer.
- Andre episode i serien “*Løsninger av SL*”:
 - **Algebraisk metode.**

Gir generell løsning

$$\psi_0 = \left(\frac{m \omega}{\pi \hbar} \right)^{\frac{1}{4}} e^{-\frac{m \omega}{2 \hbar} x^2}, \quad \psi_n = A_n \hat{a}_+^n \psi_0$$

$$E_n = \hbar \omega \left(n + \frac{1}{2} \right), \quad n = 0, 1, 2, \dots$$

I dag

- Videre om harmonisk oscillator:
 - Normering av løsninger.
 - **Analytisk metode.**
 - **Hermite** polynomer.

Oppsummering

- Analytisk metode for TUSL løsning viser at kvantiseringen for HO er en konsekvens av grensebetingelser (oppførsel når $|x| \rightarrow \infty$).
- TUSL løsninger for HO kan skrives ved hjelp av **Hermite** polynomer H_n (i **Griffiths**):

$$\psi_n(x) = \left(\frac{m\omega}{\pi\hbar} \right)^{\frac{1}{4}} \frac{1}{\sqrt{2^n n!}} H_n(\xi) e^{-\frac{1}{2}\xi^2}, \quad \xi = \sqrt{\frac{m\omega}{\hbar}} x$$

- NB! Hermite polynomer defineres litt forskjellig i Rottmann!

Oppsummering

- TUSL løsninger for HO ved hjelp av **Hermite** polynomer H_n i Rottmann:

$$\psi_n(x) = \left(\frac{m \omega}{\pi \hbar} \right)^{\frac{1}{4}} \frac{1}{\sqrt{n!}} H_n(\sqrt{2} \xi) e^{-\frac{1}{2} \xi^2}, \quad \xi = \sqrt{\frac{m \omega}{\hbar}} x$$

Fredag

- Fri partikkel (vanskeligere enn du tror!).
- Bundne tilstander.